
श्री रुद्रम्
चमकम्

*typeset using (Sanskrit for) L^AT_EX 2_ε,
pdfL^AT_EX, and Type I skt fonts*

©September 2004

श्री रुद्रप्रश्नः

॥ नमकम् ॥

॥ लघुन्यासः ॥

ॐ अथात्मानं शिवात्मानं श्रीरुद्ररूपं ध्यायेत् ॥
शुद्धस्फटिकसंकाशं त्रिनेत्रं पञ्चवक्त्रकम् ।
गङ्गाधरं दशभुजं सर्वाभरणभूषितम् ॥
नीलग्रीवं शशाङ्काङ्कं नागयज्ञोपवीतिनम् ।
व्याघ्रचर्मोत्तरीयं च वरेण्यमभयप्रदम् ॥
कमण्डल्वक्षसूत्राणां धारिणं शूलपाणिनम् ।
ज्वलन्तं पिङ्गलजटाशिखामुद्योतधारिणम् ॥
वृषस्कन्धसमारूढं उमादेहार्धधारिणम् ।
अमृतेनाप्लुतं शान्तं दिव्यभोगसमन्वितम् ॥
दिग्देवतासमायुक्तं सुरासुरनमस्कृतम् ।
नित्यं च शास्वतं शुद्धं ध्रुवमक्षरमव्ययम् ॥
सर्वव्यापिनमीशानं रुद्रं वै विश्वरूपिणम् ।
एवं ध्यात्वा द्विजस्सम्यक् ततो यजनमारभेत् ॥

अथातो रुद्रस्नानार्चनाभिषेकविधिं व्याख्यास्यामः ।

आदित एव तीर्थे स्नात्वा उदेत्य शुचिः प्रयतो ब्रह्मचारी

शुक्लवासा देवाभिमुखः स्थित्वा आत्मनि देवताः स्थापयेत् ॥

प्रजनने ब्रह्मा तिष्ठतु । पादयोर्विष्णुस्तिष्ठतु ।
हस्तयोर्हरस्तिष्ठतु । बाह्वोरिन्द्रस्तिष्ठतु ।
जठरेऽग्निस्तिष्ठतु । हृदये शिवस्तिष्ठतु ।
कण्ठे वसवस्तिष्ठन्तु । वक्त्रे सरस्वती तिष्ठतु ।
नासिकयोर्वायुस्तिष्ठतु । नयनयोश्चन्द्रादित्यौ तिष्ठेताम् ।
कर्णयोरश्विनौ तिष्ठेताम् । ललाटे रुद्रास्तिष्ठन्तु ।
मूर्ध्निर्वायुस्तिष्ठन्तु । शिरसि महादेवस्तिष्ठतु ।
शिखायां वामदेवस्तिष्ठतु । पृष्ठे पिनाकी तिष्ठतु ।
पुरतः शूली तिष्ठतु । पार्श्वयोः शिवाशङ्करौ तिष्ठेताम् ।
सर्वतो वायुस्तिष्ठतु ।
ततो बहिः सर्वतोऽग्निर्ज्वालामालापरिवृतस्तिष्ठतु ।
सर्वेष्वङ्गेषु सर्वा देवता यथास्थानं तिष्ठन्तु ।
माः रक्षन्तु ॥

अग्निर्मे वाचि श्रितः । वाग्धृदये ।
हृदयं मयि । अहममृतैः । अमृतं ब्रह्मणि ।
वायुर्मे प्राणे श्रितः । प्राणो हृदये ।
हृदयं मयि । अहममृतैः । अमृतं ब्रह्मणि ।
सूर्यो मे चक्षुषि श्रितः । चक्षुर्हृदये ।
हृदयं मयि । अहममृतैः । अमृतं ब्रह्मणि ।

च॒न्द्रमा॑ मे॒ मन॑सि श्रि॒तः । मनो॑ हृद॒ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 दि॒शो मे॒ श्रोत्रे॑ श्रि॒ताः । श्रोत्र॑ हृद॒ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 आपो॑ मे॒ रेत॑सि श्रि॒ताः । रेतो॑ हृद॒ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 पृथि॒वी मे॒ शरी॑रे श्रि॒ताः । शरी॑रं हृद॒ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 ओष॑धिव॒नस्प॒तयो॑ मे॒ लोम॑सु श्रि॒ताः । लोमा॑नि हृद॒ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 इन्द्रो॑ मे॒ बलै॑ श्रि॒तः । बल॑ हृद॒ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 पर्ज॑न्यो॑ मे॒ मूर्ध्नि॑ श्रि॒तः । मूर्धा॑ हृद॒ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 ईशा॑नो मे॒ मन्यो॑ श्रि॒तः । मन्यु॑र्हृद॒ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 आ॒त्मा म॑ आ॒त्मनि॑ श्रि॒तः । आ॒त्मा हृद॑ये ।
 हृद॑यं मयि॑ । अ॒हम॒मृतै॑ । अ॒मृतं॑ ब्रह्म॒णि ।
 पुन॑र्म॒ आ॒त्मा पुन॑रायुरागा॑त् ।
 पुनः॑ प्रा॒णः पुन॑राकू॒तमा॑गा॑त् ।
 वैश्व॑ान॒रो र॒श्मिभि॑र्वावृ॒धानः॑ ।

अ॒न्तस्तिष्ठ॑त्व॒मृत॑स्य गो॒पाः ।

॥ न्यासः ॥

अस्य श्रीरुद्राध्यायप्रश्नमहामन्त्रस्य
अघोर ऋषिः अनुष्टुप् छन्दः
सङ्कर्षणमूर्तिस्वरूपो योऽसावादित्यः
परमपुरुषः स एष (मृत्युञ्जय)रुद्रो देवता ॥

नमः शिवायेति बीजम् ।

शिवतरायेति शक्तिः ।

१नमः सोमायेति कीलकम् ।

सोमास्कन्दपरमेश्वरप्रसादसिद्धयर्थे जपे विनियोगः ॥ १ ॥

करन्यासः

ॐ अग्निहोत्रात्मने अंगुष्ठाभ्यां नमः ।

दर्शपूर्णमासात्मने तर्जनीभ्यां नमः ।

चातुर्मास्यात्मने मध्यमाभ्यां नमः ।

निरूढपशुबन्धात्मने अनामिकाभ्यां नमः ।

ज्योतिष्टोमात्मने कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।

सर्वक्रत्वात्मने करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ २ ॥

^१महादेवायेति कीलकम् । श्रीसाम्बसदाशिवप्रसादसिद्धयर्थे जपे विनियोगः

हृदयादि अंगन्यासः

अग्निहोत्रात्मने हृदयाय नमः ।
दर्शपूर्णमासात्मने शिरसे स्वाहा ।
चातुर्मास्यात्मने शिखायै वषट् ।
निरूढपशुबन्धात्मने कवचाय हुं ।
ज्योतिष्टोमात्मने नेत्रत्रयाय वौषट् ।
सर्वक्रत्वात्मने अस्त्राय फट् ।
भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥ ३ ॥

ध्यानम्

आपातालनभःस्थलान्तभुवनब्रह्माण्डमाविस्फुर-
ञ्ज्योतिः स्फाटिकलिङ्गमौळिविलसत् पूर्णेन्दुवान्तामृतैः ।
अस्तोकाप्लुतमेकमीशमनिशं रुद्रानुवाकाञ्जपन्
ध्यायेदीप्सितसिद्धये ध्रुवपदं^२विप्रोऽभिषिञ्जेच्छिवम् ॥ ४ ॥

^३पीठं यस्य धरित्री जलधरकलशं लिङ्गमाकाशमूर्तिं
नक्षत्रं पुष्पमाल्यं ग्रहगणकुसुमं चन्द्रवह्न्यर्कनेत्रम् ।
कुक्षिः सप्तसमुद्रं भुजगिरिशिखरं सप्तपातालपादं
वेदं वक्त्रं षडङ्गं दशदशि वसनं दिव्यलिङ्गं नमामि ॥ ५ ॥

^२सिद्धयेऽद्भुतपदं

^३this ślōkam is not found in some texts.

ब्रह्माण्डव्याप्तदेहा भसितहिमरुचा भासमाना भुजङ्गैः
कण्ठे कालाः कपर्दाकलितशशिकलाञ्चण्डकोदण्डहस्ताः ।
त्र्यक्षा रुद्राक्षमालाः⁴प्रणतभयहराः शाम्भवा मूर्तिभेदा
रुद्राः श्रीरुद्रसूक्तप्रकटितविभवा नः प्रयच्छन्तु सौख्यम् ॥ ६ ॥

उपचारम्

लं - पृथिव्यात्मने गन्धं समर्पयामि ।
हं - आकाशात्मने पुष्पैः पूजयामि ।
यं - वाय्वात्मने धूपमाघ्रापयामि ।
रं - अग्नात्मने दीपं दर्शयामि ।
वं - अमृतात्मने अमृतं महानैवेद्यं निवेदयामि ।
सं - सर्वात्मने सर्वोपचारपूजां समर्पयामि ॥ ७ ॥

श्री महागणपति ध्यानम्

ॐ ग॒णानां॑ त्वा ग॒णप॑तिः॒ हवाम॑हे
क॒विं क॑वी॒नामु॑प॒मश्र॑वस्तमम् ।
ज्ये॒ष्ठरा॑जं ब्रह्म॑णां ब्रह्मणस्पत॑
आ नः॑ शृण्वन्नू॒तिभि॑स्सीद् साद॑नम् ॥
महागणपतये॒ नमः॑ ॥ ८ ॥

⁴प्रकटितविभवाः

शान्ति पाठः

शं च॑ मे॒ मय॑श्च॒ मे प्रि॒यं च॑ मे॒ऽनु॒का॒मश्च॑ मे॒
का॒मश्च॑ मे॒ सौ॒म॒न॒सश्च॑ मे॒ भ॒द्रं च॑ मे॒ श्रे॒यश्च॑ मे॒
व॒स्य॑श्च॒ मे य॒ज्ञश्च॑ मे॒ भ॒ग॑श्च॒ मे द्र॒वि॑णं च॒ मे
य॒न्ता च॑ मे॒ ध॒र्ता च॑ मे॒ क्षे॒मश्च॑ मे॒ धृ॒तिश्च॑ मे॒
वि॒श्वं च॑ मे॒ म॒ह॑श्च॒ मे सं॒वि॒द्यं मे॒ ज्ञा॒त्रं च॑ मे॒
सू॒श्च॑ मे॒ प्र॒सू॒श्च॑ मे॒ सी॒रं च॑ मे॒ ल॒यश्च॑ म॒ ऋ॒तं च॑ मे॒
ऽमृ॒तं च॑ मे॒ऽय॒क्ष्मं च॑ मे॒ऽना॑म॒य॒द्य मे॒ जी॒वा॒तु॑श्च॒ मे
दी॒र्घा॒यु॒त्वं च॑ मे॒ऽन॒मि॒त्रं च॑ मे॒ऽभ॑यं च॒ मे सु॒गं च॑ मे॒
श॒य॑नं च॒ मे सू॒षा च॑ मे॒ सु॒दि॑नं च॒ मे ॥ ९ ॥

ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

॥ श्रीरुद्रप्रश्नः नमकम् ॥

॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥

ॐ नमस्ते रुद्र मन्यवे उतोत् इषवे नमः ।
नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः ॥ १.१ ॥

या त इषुः शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः ।
शिवा शर्व्या या तव तया नो रुद्र मृडय ॥ १.२ ॥

या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।
तया नस्तनुवा शन्तमया गिरिशन्तामिचाकशीहि ॥ १.३ ॥

यामिषुं गिरिशन्त हस्ते विभर्ष्यस्तवे ।
शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं जगत् ॥ १.४ ॥

शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छावदामसि ।
यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मः सुमना असत् ॥ १.५ ॥

अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।
अहींश्च सर्वाञ्जम्भयन्सर्वांश्च यातुधान्यः ॥ १.६ ॥

असौ यस्ताम्रो अरुण उत बभ्रुः सुमङ्गलः ।
ये चेमांरुद्रा अभितो दिक्षु श्रिताः

⁵सर्वाञ्जम्भयन्सर्वांश्च

सहस्रशोऽवैषाः हेड ईमहे ॥ १.७ ॥

असौ योऽवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः ।

उतैनं गोपा अदृशन्नदृशन्नदहार्यः ।

उतैनं विश्वा भूतानि स दृष्टो मृडयाति नः ॥ १.८ ॥

नमो अस्तु नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषै ।

अथो ये अस्य सत्वानोऽहं तेभ्योऽकरन्नमः ॥ १.९ ॥

प्रमुञ्च धन्वन्स्त्वमुभयोरान्नियोज्याम् ।

याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप ॥ १.१० ॥

अवतत्य धनुस्त्वः सहस्राक्ष शतेषुधे ।

निशीर्य शल्यानां मुखा शिवो नः सुमना भव ॥ १.११ ॥

विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्यो बाणवाः उत ।

अनेशन्नस्येषव आभुरस्य निषङ्गधिः ॥ १.१२ ॥

या ते हेतिर्मीढुष्टम हस्ते बभूव ते धनुः ।

तयाऽस्मान्विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिब्भुज ॥ १.१३ ॥

नमस्ते अस्त्वायुधायानातताय धृष्णवै ।

उभाभ्यामुत ते नमो बाहुभ्यां तव धन्वने ॥ १.१४ ॥

परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्वृणक्तु विश्वतः ।

^६निषङ्गधिः

अथो॒ य इ॑षु॒धिस्तव॑रे अ॒स्मन्नि॑र्धेहि॒ तम् ॥ १.१५ ॥

श॒म्भ॑वे॒ नमः॑ ।

नम॑स्ते अस्तु॒ भगव॑न् विश्वेश्व॒राय॑ महादे॒वाय॑ त्र्यम्ब॒काय॑
त्रिपुरा॑न्त॒काय॑ त्रिका॒ग्नि॒काला॑य॒ काला॑ग्नि॒रुद्रा॑य॒
नील॑क॒ण्ठाय॑ मृत्यु॒ञ्जया॑य॒ सर्वेश्व॑राय॒
सदा॑शि॒वाय॑ श्रीमन्महादे॒वाय॑ नमः॑ ॥ २.० ॥

नमो॑ हि॒र॑ण्यबा॒हवे॑ सेना॒न्ये दि॒शां च॑ पत॑ये॒ नमो॑ नमो॑
वृ॒क्षेभ्यो॑ हरि॑केशेभ्यः पशू॒नां पत॑ये॒ नमो॑ नमः॑
स॒स्पिञ्ज॑राय॒ त्विषी॑मते पथी॒नां पत॑ये॒ नमो॑ नमो॑
ब॒भ्रु॒शाय॑ वि॒व्याधि॑नेऽन्ना॒नां पत॑ये॒ नमो॑ नमो॑
हरि॑केशायोपवी॒तिने॑ पु॒ष्टानां॑ पत॑ये॒ नमो॑ नमो॑
भ॒वस्य॑ हे॒त्यै जग॑तां पत॑ये॒ नमो॑ नमो॑
रु॒द्राया॑तता॒विने॑ क्षे॒त्राणां॑ पत॑ये॒ नमो॑ नमः॑
सू॒ताया॑ह॒न्त्याय॑ वना॒नां पत॑ये॒ नमो॑ नमो॑ (नमः) ॥ २.१ ॥

रोहि॑ताय स्थ॒पत॑ये वृ॒क्षाणां॑ पत॑ये॒ नमो॑ नमो॑
म॒न्त्रिणे॑ वाणि॒जाय॑ क॒क्षाणां॑ पत॑ये॒ नमो॑ नमो॑
भुव॑न्तये॒ वारि॑वस्कृ॒तायौष॑धीनां पत॑ये॒ नमो॑ नमः॑
उ॒च्चैर्घो॑षायाक्र॒न्दय॑ते पत्ती॒नां पत॑ये॒ नमो॑ नमः॑
कृ॒त्स्न॑वी॒ताय॑ धाव॑ते स॒त्वेनां॑ पत॑ये॒ नमः॑ ॥ २.२ ॥

नमः॑ सह॑मानाय॒ निव्या॒धि॒न॑ आ॒व्या॒धि॒नी॑नां॒ पत॑ये॒ नमो॒ नमः॑
 ककु॑भाय॒ निष॒ङ्गि॑णै॒ स्ते॒नानां॑ पत॑ये॒ नमो॒ नमो॑
 निष॒ङ्गि॑ण॒ इषु॑धि॒मते॒ तस्क॑राणां॒ पत॑ये॒ नमो॒ नमो॑
 वञ्च॑ते॒ परि॒वञ्च॑ते॒ स्तायू॑नां॒ पत॑ये॒ नमो॒ नमो॑
 निचे॑रवै॒ परि॒च॒रायार॑ण्यानां॒ पत॑ये॒ नमो॒ नमः॑
 सृका॑वि॒भ्यो॒ जिघा॑ःस॒द्भ्यो॒ मुष्ण॑तां॒ पत॑ये॒ नमो॒ नमो॑
 ऽसि॑म॒द्भ्यो॒ नक्तं॑ चर॒द्भ्यः॒ प्रकृ॑न्तानां॒ पत॑ये॒ नमो॒ नमः॑
 उष्णी॑षिणै॒ गिरि॑च॒राय॑ कुलुञ्चानां॒ पत॑ये॒ नमो॒ नमः॑ (नमः) ॥ ३.१ ॥

इषु॑म॒द्भ्यो॒ धन्वा॑वि॒भ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमः॑
 आ॒तन्वा॑नेभ्यः॒ प्रति॑दधानेभ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमः॑
 आ॒यच्छ॑द्भ्यो॒ विसृ॑ज॒द्भ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमो॑
 ऽस्य॑द्भ्यो॒ विदु॑य॒द्भ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमः॑
 आसी॑नेभ्यः॒ शया॑नेभ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमः॑
 स्व॒प॒द्भ्यो॒ जाग्र॑द्भ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमः॑
 स्तिष्ठ॑द्भ्यो॒ धाव॑द्भ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमः॑
 स॒भाभ्यः॑ स॒भाप॑तिभ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमो॑
 अश्वे॑भ्यो॒ ऽश्व॑पतिभ्यश्च॑ वो॒ नमः॑ ॥ ३.२ ॥

नमः॑ आ॒व्या॒धि॒नी॑भ्यो॒ वि॒विध्य॑न्तीभ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमः॑
 उ॒ग॒णा॒भ्यस्तृ॑ः॒ ह॒ती॒भ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमो॑
 गृ॒त्से॒भ्यो॑ गृ॒त्स॑पतिभ्यश्च॑ वो॒ नमो॒ नमो॑

व्रातै॑भ्यो॒ व्रात॑पतिभ्यश्च॒ वो॒ नमो॒ नमो॑
ग॒णेभ्यो॑ ग॒णप॑तिभ्यश्च॒ वो॒ नमो॒ नमो॑
वि॒रूपे॑भ्यो वि॒श्वरूपे॑भ्यश्च॒ वो॒ नमो॒ नमो॑
म॒हद्भ्यः॑ क्षु॒ल्लके॑भ्यश्च॒ वो॒ नमो॒ नमो॑
र॒थिभ्यो॑ऽर॒थेभ्य॑श्च॒ वो॒ नमो॒ नमो॑ रथै॑भ्यो (रथै॑भ्यः) ॥ ४.१ ॥

रथ॑पतिभ्यश्च॒ वो॒ नमो॒ नमः॑
सेना॑भ्यः सेना॒निभ्य॑श्च॒ वो॒ नमो॒ नमः॑
क्ष॒त्तृभ्यः॑ संग्र॒हीतृ॑भ्यश्च॒ वो॒ नमो॒ नमः॑
स्तक्ष॑भ्यो रथक॒रेभ्य॑श्च॒ वो॒ नमो॒ नमः॑
कुला॑लेभ्यः क॒र्मारि॑भ्यश्च॒ वो॒ नमो॒ नमः॑
पु॒ञ्जिष्टै॑भ्यो निषा॒देभ्य॑श्च॒ वो॒ नमो॒ नमः॑
इषु॑कृद्भ्यो धन्व॒कृद्भ्य॑श्च॒ वो॒ नमो॒ नमो॑
मृ॒ग॒युभ्यः॑ श्व॒निभ्य॑श्च॒ वो॒ नमो॒ नमः॑
श्व॒भ्यः॒ श्वप॑तिभ्यश्च॒ वो॒ नमः॑ ॥ ४.२ ॥

नमो॑ भ॒वाय॑ च रु॒द्राय॑ च॒ नमः॑ श॒र्वाय॑ च पशु॒पत॑ये च॒
नमो॑ नील॒ग्रीवा॑य च शि॒त्तिक॑ण्ठाय च॒
नमः॑ कप॒र्दिने॑ च॒ व्यु॑प्तकेशाय च॒
नमः॑ सहस्रा॒क्षाय॑ च श॒तध॑न्वने च॒
नमो॑ गि॒रि॒शाय॑ च शि॒पिवि॑ष्टाय च॒
नमो॑ मी॒ढुष्ट॑माय॒ चेषु॑मते च॒

नमो॑ ह्र॒स्वाय॑ च॒ वाम॒नाय॑ च॒
नमो॑ बृ॒हते॑ च॒ वर्षी॑यसे च॒
नमो॑ वृ॒द्धाय॑ च॒ संवृ॑ध्वने च॒ ॥ ५.१ ॥

नमो॑ अ॒ग्नि॑याय च॒ प्रथ॑माय॑ च॒
नम॑ आ॒शवे॑ चा॒जि॒राय॑ च॒
नमः॑ शी॒घ्रि॑याय च॒ शी॒भ्या॑य च॒
नम॑ ऊ॒र्म्या॑य चा॒वस्व॑न्या॑य च॒
नमः॑ स्रो॒त॒स्या॑य च॒ द्वी॒प्या॑य च॒ ॥ ५.२ ॥

नमो॑ ज्ये॒ष्ठा॑य च॒ कनि॒ष्ठा॑य च॒
नमः॑ पू॒र्व॒जा॑य चा॒पर॒जा॑य च॒
नमो॑ म॒ध्य॒मा॑य चा॒पग॒ल्भा॑य च॒
नमो॑ जघ॒न्या॑य च॒ बु॒ध्नि॑याय च॒
नमः॑ सो॒भ्या॑य च॒ प्र॒ति॒स॒र्या॑य च॒
नमो॑ या॒म्या॑य च॒ क्षे॒म्या॑य च॒
नम॑ उ॒र्व॒र्या॑य च॒ ख॒ल्या॑य च॒
नमः॑ श्लो॒क्या॑य चा॒ऽव॒सा॒न्या॑य च॒
नमो॑ व॒न्या॑य च॒ क॒क्ष्या॑य च॒
नमः॑ श्र॒वा॑य च॒ प्र॒ति॒श्र॒वा॑य च॒ ॥ ६.१ ॥

नम॑ आ॒शु॒षे॑णाय चा॒शु॒र॒था॑य च॒
नमः॑ शू॒रा॑य चा॒वभि॑न्द॒ते च॒

नमो॑ वर्मि॑णे च वरू॑धिने च
नमो॑ बि॒ल्मिने॑ च कव॒चिने॑ च
नमः॑ श्रु॒ताय॑ च श्रु॒तसे॒नाय॑ च ॥ ६.२ ॥

नमो॑ दु॒न्दुभ्या॑य चा॒हन॒न्याय॑ च नमो॑ धृ॒ष्णवे॑ च प्र॒मृशाय॑ च
नमो॑ दू॒ताय॑ च प्र॒हि॒ताय॑ च नमो॑ निष॒ङ्गि॑णे चेषु॒धि॒मते॑ च
नम॑स्ती॒क्ष्णेष॑वे चा॒यु॒धिने॑ च नमः॑ स्वा॒यु॒धाय॑ च सु॒धन्व॑ने च
नमः॑ सु॒त्याय॑ च प॒थ्याय॑ च नमः॑ का॒ट्याय॑ च नी॒प्याय॑ च
नमः॑ सू॒द्याय॑ च सर॒स्याय॑ च नमो॑ ना॒द्याय॑ च वैश॒न्ताय॑ च ॥ ७.१ ॥

नमः॑ कू॒प्याय॑ चाव॒ट्याय॑ च नमो॑ वर्ष्या॑य चाव॒र्ष्याय॑ च
नमो॑ मे॒घ्याय॑ च वि॒द्यु॒त्याय॑ च नम॑ ई॒ध्रिया॑य चात॒प्याय॑ च
नमो॑ वा॒त्याय॑ च रे॒ष्मिया॑य च
नमो॑ वास्त॒व्याय॑ च वास्तु॒पाय॑ च ॥ ७.२ ॥

नमः॑ सो॒माय॑ च रू॒द्राय॑ च नम॑स्ता॒म्राय॑ चा॒रु॒णाय॑ च
नमः॑ श॒ङ्गाय॑ च प॒शुप॑तये च नम॑ उ॒ग्राय॑ च भी॒माय॑ च
नमो॑ अ॒ग्रेव॑धाय॑ च दू॒रेव॑धाय॑ च
नमो॑ ह॒न्त्रे च ह॒नीय॑से च नमो॑ वृ॒क्षेभ्यो॑ हरि॒केशे॑भ्यो
नम॑स्ता॒राय॑ नम॑श्शं॒भवे॑ च म॒यो॒भवे॑ च
नमः॑ शं॒कराय॑ च म॒यस्क॑राय॑ च
नमः॑ शि॒वाय॑ च शि॒वत॑राय॑ च ॥ ८.१ ॥

नम॑स्ती॒र्थ्याय॑ च कू॒ल्याय॑ च

नमः॑ पा॒र्याय॑ चावा॒र्याय॑ च॒
नमः॑ प्र॒तर॑णाय चोत्तर॑णाय च॒
नमः॑ आता॒र्याय॑ चाला॒द्याय॑ च॒
नमः॑ श॒ष्याय॑ च॒ फे॒न्याय॑ च॒
नमः॑ सि॒क॒त्याय॑ च प्रवा॒ह्याय॑ च ॥ ८.२ ॥

नमः॑ इ॒रि॒ण्याय॑ च प्रप॒थ्याय॑ च॒
नमः॑ कि॒ःशि॒लाय॑ च॒ क्षय॑णाय च॒
नमः॑ क॒पर्दि॑ने च पु॒ल॒स्तये॑ च॒
नमो॑ गो॒ष्ठ्याय॑ च॒ गृ॒ह्याय॑ च॒
नम॑स्त॒ल्प्याय॑ च॒ गे॒ह्याय॑ च॒
नमः॑ का॒ट्याय॑ च ग॒ह्वरे॑ष्ठाय च॒
नमो॑ हृ॒द॒य्याय॑ च नि॒वे॒ष्याय॑ च॒
नमः॑ पा॒ःस॒व्याय॑ च रज॒स्याय॑ च॒
नमः॑ शु॒ष्क्याय॑ च हरि॒त्याय॑ च॒
नमो॑ लो॒प्याय॑ चो॒ल्प्याय॑ च ॥ ९.१ ॥

नमः॑ ऊ॒र्व्याय॑ च सू॒र्म्याय॑ च॒
नमः॑ प॒र्ण्याय॑ च पर्णश॒द्याय॑ च॒
नमो॑ऽप॒गुर॑मा॒णाय॑ चाभि॒घ्नते॑ च॒
नमः॑ आ॒खि॒द॒ते च॑ प्र॒खि॒द॒ते च॒
नमो॑ वः॑ कि॒रि॒केभ्यो॑ दे॒वाना॑ः हृ॒दये॑भ्यो॒

नमो॑ वि॒क्षीण॑केभ्यो॒ नमो॑ वि॒चिन्व॑त्केभ्यो॒
नम॑ आ॒निर्ह॑तेभ्यो॒ नम॑ आ॒मीव॑त्केभ्यः ॥ ९.२ ॥

द्रापे॑ अ॒न्धस॑स्पते॒ दरि॑द्र॒न्नील॑लोहित ।
ए॒षां पु॑रु॒षाणामे॒षां प॑शू॒नां मा भे॑र्मारो॒ मो ए॑षां
किं॑च॒नाम॑मत् ॥ १०.१ ॥

या ते॑ रु॒द्र शि॒वा त॒नूः शि॒वा वि॒श्वाह॑भेषजी ।
शि॒वा रु॒द्रस्य॑ भेष॒जी तया॑ नो मृ॒ड जी॒वसे॑ ॥ १०.२ ॥

इ॒माः रु॒द्राय॑ त॒वसे॑ क॒पर्दि॑ने॒ क्षय॑द्वी॒राय॑ प्रभ॑रामहे म॒तिम् ।
यथा॑ नः॒ शम॑स॒द्विप॑दे॒ चतु॑ष्पदे॒ विश्वं॑ पु॒ष्टं ग्रामे॑
अ॒स्मिन्न॑ना॒तुरम् ॥ १०.३ ॥

मृ॒डा नो॑ रु॒द्रोत॑ नो॒ मय॑स्कृ॒धि क्षय॑द्वी॒राय॑ नम॑सा वि॒धेम॑ ते ।
यच्छं॑ च॒ योश्च॑ म॒नुरा॑य॒जे पि॒ता तद॑श्याम॒ तव॑ रु॒द्र प्र॑णी॒तौ ॥ १०.४ ॥

मा नो॑ म॒हान्त॑मु॒त मा नो॑ अ॒र्भकं॑
मा न॒ उक्ष॑न्तमु॒त मा न॑ उ॒क्षित॑म् ।
मा नो॑ऽव॒धीः पि॒तरं॑ मो॒त मा॒तरं॑ प्रि॒या मा
न॑स्त॒नुवो॑ रु॒द्र री॑रिषः ॥ १०.५ ॥

मा॒नस्तो॑के॒ तन॑ये॒ मा न॒ आयु॑षि॒ मा नो॑ गो॒षु
मा नो॑ अ॒श्वेषु॑ री॒रिषः॑ ।
वी॒रान्मा॑ नो॑ रु॒द्र भा॑मि॒तोऽव॑धीर्ह॒विष्म॑न्तो

नमसा विधेम ते ॥ १०.६ ॥

आरात्ते गोघ्न उत पूरुषघ्ने क्षयद्वीराय
सुम्नमस्मे ते अस्तु ।
रक्षा च नो अधि च देव ब्रूहथा च नः
शर्म यच्छ द्विर्बर्हाः ॥ १०.७ ॥

स्तुहि श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगन्न भीममुपहृत्मुग्रम् ।
मृडा जरित्रे रुद्र स्तवानो अन्यन्ते
अस्मन्निवपन्तु सेनाः ॥ १०.८ ॥

परिणो रुद्रस्य हेतिर्वृणक्तु परि त्वेषस्य दुर्मतिरघायोः ।
अव स्थिरा मघवद्भ्यस्तनुष्व मीद्वस्तीकाय
तनयाय मृडय ॥ १०.९ ॥

मीदुष्टम् शिवतम शिवो नः सुमना भव ।
परमे वृक्ष आयुधन्निधाय कृत्तिं वसान्
आचर पिनाकं बिभ्रदागहि ॥ १०.१० ॥

विकिरिद् विलोहित नमस्ते अस्तु भगवः ।
यास्ते सहस्रहेतयोऽन्यमस्मन्निवपन्तु ताः ॥ १०.११ ॥

सहस्राणि सहस्रधा बाहुवोस्तव हेतयः ।
तासामीशानो भगवः पराचीना मुखा कृधि ॥ १०.१२ ॥

सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्याम् ।
तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११.१ ॥

अस्मिन्महत्यर्णवेऽन्तरिक्षे भुवा अधि ॥ ११.२ ॥

नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः शर्वा अधः क्षमाचराः ॥ ११.३ ॥

नीलग्रीवाः शितिकण्ठा दिवः रुद्रा उपश्रिताः ॥ ११.४ ॥

ये वृक्षेषु सस्पिञ्जरा नीलग्रीवा विलोहिताः ॥ ११.५ ॥

ये भूतानामधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः ॥ ११.६ ॥

ये अन्नेषु विविध्यन्ति पात्रेषु पिबतो जनान् ॥ ११.७ ॥

ये पथां पथिरक्षय ऐलबृदा यव्युधः ॥ ११.८ ॥

ये तीर्थानि प्रचरन्ति सूकावन्तो निषङ्गिणः ॥ ११.९ ॥

य एतावन्तश्च भूयांसश्च दिशो रुद्रा वितस्थिरे ।

तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ११.१० ॥

नमो रुद्रेभ्यो ये पृथिव्यां येऽन्तरिक्षे

ये दिवि येषामन्नं वातो वर्षमिषवस्तेभ्यो दश

प्राचीर्दश दक्षिणा दश प्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो

नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि

तं वो जम्भे दधामि ॥ ११.११ ॥

त्र्यंबकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।

उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् ॥ १ ॥

यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषधीषु ।

यो रुद्रो विश्वा भुवनाऽऽविवेश
तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ २ ॥

तमुष्टुहि यः स्विषुः सुधन्वा यो विश्वस्य क्षयति भेषजस्य ।
यक्ष्वामहे सौमनसाय रुद्रं नभोभिर्देवमसुरं दुवस्य ॥ ३ ॥

अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः ।
अयं मे विश्वभेषजोऽयं शिवाभिर्मर्शनः ॥ ४ ॥

ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो मर्त्याय हन्तवे ।
तान् यज्ञस्य मायया सर्वानव यजामहे ।
मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ॥ ५ ॥

ओं नमो भगवते रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ।
प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मा विशान्तकः ।
तेनान्नेनाप्यायस्व ॥ ६ ॥
नमो रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ॥
सदाशिवोम् ॥

॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ इति श्रीकृष्णयजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां
चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रपाठकः ॥

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

॥ चमकप्रश्नः ॥

ॐ अग्नाविष्णु सृजोषसेमावर्धन्तु वां गिरः ।
दुम्नैर्वाजेभिरागतम् ॥

वाजंश्च मे प्रसवश्च मे प्रयतिश्च मे प्रसितिश्च मे
धीतिश्च मे क्रतुश्च मे स्वरश्च मे श्लोकश्च मे
श्रावश्च मे श्रुतिश्च मे ज्योतिश्च मे सुवश्च मे
प्राणश्च मेऽपानश्च मे व्यानश्च मेऽसुश्च मे
चित्तं च म् आधीतं च मे वाक्च मे मनश्च मे
चक्षुश्च मे श्रोत्रं च मे दक्षश्च मे बलं च म् ओजश्च मे
सहश्च म् आयुश्च मे जरा च म् आत्मा च मे तनूश्च मे
शर्म च मे वर्म च मेऽङ्गानि च मेऽस्थानि च मे
परुषि च मे शरीराणि च मे ॥ १ ॥

ज्यैष्ठ्यं च म् आधिपत्यं च मे मन्युश्च मे
भामश्च मेऽमश्च मेऽम्भश्च मे जेमा च मे महिमा च मे
वरिमा च मे प्रथिमा च मे वर्ष्मा च मे द्राघुया च मे
वृद्धं च मे वृद्धिश्च मे सत्यं च मे श्रद्धा च मे
जगच्च मे धनं च मे वशश्च मे त्विषिश्च मे क्रीडा च मे
मोदश्च मे जातं च मे जनिष्यमाणं च मे सूक्तं च मे
सुकृतं च मे वित्तं च मे वेद्यं च मे भूतं च मे
भविष्यच्च मे सुगं च मे सुपथं च म् ऋद्धं च म् ऋद्धिश्च मे

कू॒सं च॑ मे॒ कू॒प्ति॑श्च॒ मे॒ म॒त्ति॑श्च॒ मे॒ सु॒म॒त्ति॑श्च॒ मे॒ ॥ २ ॥

शं च॑ मे॒ म॒य॑श्च॒ मे॒ प्रि॒यं च॑ मे॒ऽनु॒का॒म॑श्च॒ मे॒
का॒म॑श्च॒ मे॒ सौ॒म॒न॒स॑श्च॒ मे॒ भ॒द्रं च॑ मे॒ श्रे॒य॑श्च॒ मे॒
व॒स्य॑श्च॒ मे॒ य॒ज्ञ॑श्च॒ मे॒ भ॒ग॑श्च॒ मे॒ द्र॒वि॑णं च॒ मे॒
य॒न्ता च॑ मे॒ ध॒र्ता च॑ मे॒ क्षे॒म॑श्च॒ मे॒ धृ॒ति॑श्च॒ मे॒
वि॒श्वं च॑ मे॒ म॒ह॑श्च॒ मे॒ सं॒वि॒द्यं मे॒ ज्ञा॒त्रं च॑ मे॒
सू॑श्च॒ मे॒ प्र॒सू॑श्च॒ मे॒ सी॒रं च॑ मे॒ ल॒य॑श्च॒ म॒ ऋ॒तं च॑ मे॒
ऽमृ॑तं च॒ मे॒ऽय॒क्ष्मं च॒ मे॒ऽना॑म॒य॒द्य मे॒ जी॒वा॒तु॑श्च॒ मे॒
दी॒र्घा॒यु॒त्वं च॑ मे॒ऽन॒मि॒त्रं च॒ मे॒ऽभ॑यं च॒ मे॒ सु॒गं च॑ मे॒
श॒य॑नं च॒ मे॒ सू॒षा च॑ मे॒ सु॒दि॒नं च॑ मे॒ ॥ ३ ॥

ऊ॒र्क्च॑ मे॒ सू॒नृ॒ता च॑ मे॒ प॒य॑श्च॒ मे॒ र॒स॑श्च॒ मे॒
घृ॒तं च॑ मे॒ म॒धु॑ च॒ मे॒ स॒ग्धि॑श्च॒ मे॒ स॒पी॑ति॒श्च॒ मे॒
कृ॒षि॑श्च॒ मे॒ वृ॒ष्टि॑श्च॒ मे॒ जै॒त्रं च॑ म॒ औ॒द्भि॑द्यं च॒ मे॒
र॒यि॑श्च॒ मे॒ रा॒य॑श्च॒ मे॒ पु॒ष्टं च॑ मे॒ पु॒ष्टि॑श्च॒ मे॒
वि॒भु॑ च॒ मे॒ प्र॒भु॑ च॒ मे॒ ब॒हु॑ च॒ मे॒ भू॒य॑श्च॒ मे॒
पू॒र्णं च॑ मे॒ पू॒र्ण॑तरं च॒ मे॒ऽक्षि॑ति॒श्च॒ मे॒ कू॒य॑वाश्च॒ मे॒
ऽन्नं च॑ मे॒ऽक्षु॑द्यं मे॒ व्री॒ह॒य॑श्च॒ मे॒ य॒वा॑श्च॒ मे॒ मा॒षा॑श्च॒ मे॒
ति॒ला॑श्च॒ मे॒ मु॒द्गा॑श्च॒ मे॒ ख॒ल्वा॑श्च॒ मे॒ गो॒धू॒मा॑श्च॒ मे॒
म॒सू॒रा॑श्च॒ मे॒ प्रि॒यं॑ग॒वश्च॒ मे॒ऽण॑वश्च॒ मे॒
श्या॒मा॒का॑श्च॒ मे॒ नी॒वा॒रा॑श्च॒ मे॒ ॥ ४ ॥

अश्मा॑ च मे॒ मृत्ति॑का च मे॒ गिर॑यश्च मे॒ पर्व॑ताश्च मे॒
 सि॒क॑ताश्च मे॒ वन॑स्पत॑यश्च मे॒ हिर॑ण्यं च॒ मे
 ऽय॑श्च मे॒ सीसं॑ च मे॒ त्रपु॑श्च मे॒ श्या॒मं च॑ मे
 लो॒हं च॑ मे॒ऽग्नि॑श्च॒ म॒ आप॑श्च मे॒ वी॒रु॑धश्च॒ म॒
 ओष॑धयश्च मे॒ कृ॒ष्टप॑च्यं च॑ मे॒ऽकृ॑ष्टप॑च्यं च॑ मे
 ग्रा॒म्याश्च॑ मे॒ प॒शव॑ आ॒र॒ण्याश्च॑ य॒ज्ञेन॑ कल्पन्तां
 वि॒त्तं च॑ मे॒ वि॒त्ति॑श्च मे॒ भू॒तं च॑ मे॒ भू॒ति॑श्च मे॒
 वसु॑ च मे॒ वस॑तिश्च॑ मे॒ कर्म॑ च मे॒ शक्ति॑श्च॒ मे
 ऽर्थ॑श्च॒ म॒ ए॒म॑श्च॒ म॒ इति॑श्च॒ मे॒ गति॑श्च॒ मे ॥ ५ ॥

अ॒ग्नि॑श्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ सोम॑श्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे
 सवि॑ता च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ सर॑स्वती च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे
 पू॒षा च॑ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ बृ॒ह॒स्पति॑श्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे
 मि॒त्र॑श्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ वरु॑णश्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे
 त्वष्टा॑ च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ धा॒ता च॑ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे
 विष्णु॑श्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ऽश्वि॑नौ च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे
 मरु॑तश्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ विश्वे॑ च॒ मे॒ दे॒वा इन्द्र॑श्च॒ मे
 पृथि॑वी च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ऽन्तरि॑क्षं च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे
 द्यौश्च॑ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ दि॒शश्च॑ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे
 मूर्धा॑ च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे॒ प्र॒जाप॑तिश्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च॒ मे ॥ ६ ॥

अ॒रु॑श्च॑ मे॒ र॒श्मि॑श्च॒ मे॒ऽदा॑भ्यश्च॒ मे॒ऽधि॑पतिश्च॒ म

उपा॒ःशु॑ म॒ऽन्तर्या॑मश्च॑ म॒ ऐन्द्र॑वाय॒वश्च॑ मे
 मैत्रा॑वरु॒णश्च॑ म॒ आश्वि॑नश्च॑ मे॒ प्रति॑प्र॒स्थान॑श्च॑ मे
 शु॒क्रश्च॑ मे॒ म॒न्थी च॑ म॒ आग्र॑य॒णश्च॑ मे॒ वैश्व॑दे॒वश्च॑ मे
 ध्रु॒वश्च॑ मे॒ वैश्वान॑रश्च॑ म॒ ऋ॒तु॒ग्र॒हाश्च॑ मे
 ऽति॑ग्रा॒ह्या॑श्च॑ म॒ ऐन्द्रा॑ग्नश्च॑ मे॒ वैश्व॑दे॒वश्च॑ मे
 मरु॑त्व॒तीया॑श्च॑ मे॒ माहे॑न्द्रश्च॑ म॒ आदि॑त्यश्च॑ मे
 सा॒वि॒त्रश्च॑ मे॒ सा॒र॒स्व॒तश्च॑ मे॒ पौ॒ष्णश्च॑ मे
 पा॒त्नी॒व॒तश्च॑ मे॒ हा॒रि॒यो॒ज॒नश्च॑ मे ॥ ७ ॥

इ॒ध्मश्च॑ मे॒ ब॒र्हि॑श्च॑ मे॒ वेदि॑श्च॑ मे॒ धिष्णि॑याश्च॑ मे
 स्रु॒चश्च॑ मे॒ च॒म॒सा॑श्च॑ मे॒ ग्रा॒वा॑णश्च॑ मे॒ स्वर॑वश्च॑ म॒
 उ॒पर॑वाश्च॑ मे॒ऽधि॑ष॒व॒णे च॑ मे॒ द्रो॑ण॒क॒ल॒शश्च॑ मे
 वा॒य॒व्या॑नि च॑ मे॒ पू॒त॒भृ॒घ्न॑ म॒ आ॒ध॒व॒नी॒यश्च॑ म॒
 आ॒ग्नी॑ध्रं च॑ मे॒ ह॒वि॒र्धानं॑ च॑ मे॒ गृ॒हाश्च॑ मे॒ स॒दश्च॑ मे
 पु॒रो॒डा॒शा॑श्च॑ मे॒ प॒च॒ताश्च॑ मे॒ऽव॒भृ॒थश्च॑ मे
 स्व॒गा॒का॒रश्च॑ मे ॥ ८ ॥

अ॒ग्नि॑श्च॑ मे॒ ध॒र्मश्च॑ मे॒ऽर्क॑श्च॑ मे॒ सूर्य॑श्च॑ मे
 प्रा॒णश्च॑ मे॒ऽश्व॑मे॒धश्च॑ मे॒ पृथि॒वी च॑ मे॒ऽदि॑तिश्च॑ मे॒
 दि॒तिश्च॑ मे॒ द्यौश्च॑ मे॒ श॒क्व॑री॒र॒ङ्गु॒लयो॑ दि॒शश्च॑ मे
 य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒न्ता॒मृ॒क्च॑ मे॒ सा॒मं च॑ मे॒ स्तो॒मंश्च॑ मे॒
 य॒जूश्च॑ मे॒ दी॒क्षा च॑ मे॒ त॒पश्च॑ म॒ ऋ॒तुश्च॑ मे॒ व्र॒तं च॑ मे

ऽहोरात्रयोर्वृष्ट्या बृहद्रथन्तरे च मे यज्ञेन कल्पेताम् ॥ ९ ॥

गर्भाश्च मे वत्साश्च मे त्र्यविश्च मे त्र्यवी च मे
दित्यवाट् च मे दित्यौही च मे पञ्चाविश्च मे
पञ्चावी च मे त्रिवत्सश्च मे त्रिवत्सा च मे
तुर्यवाट् च मे तुर्यौही च मे पष्ठवाट् च मे पष्ठौही च मे
उक्षा च मे वशा च मे ऋषभश्च मे वेहघ्न मे
ऽनुद्वाञ्च मे धेनुश्च मे आयुर्यज्ञेन कल्पतां
प्राणो यज्ञेन कल्पतामपानो यज्ञेन कल्पतां
व्यानो यज्ञेन कल्पतां चक्षुर्यज्ञेन कल्पतां
श्रोत्रं यज्ञेन कल्पतां मनो यज्ञेन कल्पतां
वाग्यज्ञेन कल्पतामात्मा यज्ञेन कल्पतां
यज्ञो यज्ञेन कल्पताम् ॥ १० ॥

एकां च मे तिस्रश्च मे पञ्च च मे सप्त च मे
नवं च मे एकादश च मे त्रयोदश च मे पञ्चदश च मे
सप्तदश च मे नवदश च मे एकविंशतिश्च मे
त्रयोविंशतिश्च मे पञ्चविंशतिश्च मे
सप्तविंशतिश्च मे नवविंशतिश्च मे
एकत्रिंशच्च मे त्रयस्त्रिंशच्च मे
चतस्रश्च मेऽष्टौ च मे द्वादश च मे षोडश च मे
विंशतिश्च मे चतुर्विंशतिश्च मेऽष्टाविंशतिश्च मे

द्वात्रिंशच्च मे षट्त्रिंशच्च मे चत्वारिंशच्च मे
चतुश्चत्वारिंशच्च मे ऽष्टाचत्वारिंशच्च मे
वाजंश्च प्रसवश्चापिजश्च क्रतुश्च सुवश्च मूर्धा च
व्यञ्जियश्चान्त्यायनश्चान्त्यश्च भौवनश्च
भुवनश्चाधिपतिश्च ॥ ११ ॥

ॐ इडा देवहूर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि
शःसिषद्विश्वेदेवाः सूक्तवाचः पृथिविमातृर्मा
मा हिःसीर्मधुं मनिष्ये मधुं जनिष्ये मधुं वक्ष्यामि
मधुं वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासः
शुश्रूषेभ्यो मनुष्येभ्यस्तं मा देवा अवन्तु
शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ इति श्री कृष्णयजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां
चतुर्थकाण्डे सप्तमः प्रपाठकः ॥

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

Send corrections to Dr. P. P.Narayanaswami at swami@math.mun.ca